

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: J. S., zastoupeného JUDr. Lenkou Zrnovskou, advokátkou, se sídlem Revoluční 66, Liberec 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 7. 2008, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, ze dne 28. 4. 2009, č. j. 62 Cad 36/2008 - 42,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, JUDr. Lence Zrnovské, advokátce, se sídlem Revoluční 66, Liberec 1, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 1920 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, ze dne 28. 4. 2009, č. j. 62 Cad 36/2008 - 42, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 7. 2008, č. X, jímž žalovaná podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) odňala stěžovateli plný invalidní důchod pro nesplnění zákonných podmínek. Krajský soud na základě posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Praze (dále jen „PK MPSV“), který nechal vypracovat, rozhodnutí žalované potvrdil a žalobu zamítl.

V kasační stížnosti stěžovatel namítal, že žalovaná nesprávně zhodnotila jeho zdravotní stav, neboť je tak zdravotně postižen, že není fakticky schopný se bez potíží pohybovat. Stěžovatel poukázal na to, že kromě faktického poškození páteře trpí artrózou a silným astmatem a nemůže tedy vykonávat svou profesi zedníka a prostřednictvím úřadu práce nenalezl žádné přiměřené zaměstnání. Stěžovatel upozorňuje, že jeho zdravotní stav je stvořen výjimečnou kombinací mnohých zdravotních komplikací, způsobujících, že není schopen žádného zaměstnání. Stěžovatel uvádí, že krajský soud ani žalovaná nevzali dostatečně v úvahu kombinaci zdravotních komplikací, která má v jeho případě zásadní význam, a je přesvědčen, že z tohoto důvodu je nutno vycházet z § 39 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Dle zákona o důchodovém pojištění totiž není pro uznání plné invalidity jedince rozhodující pouze pokles míry soustavné výdělečné schopnosti vyjádřený procentem, ale i okolnost, kdy je pojištěnec schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za mimořádných okolností. K tomu stěžovatel upozorňuje, že nemůže chodit, dlouhodobě stát, neslyší a má dlouhodobé zdravotní potíže. Stěžovatel napadenému rozsudku krajského soudu dále vytýká, že vyšel z nesprávných znaleckých posudků a jím předložené důkazy soud odmítl. Stěžovatel dále tvrdí, že jím předložené lékařské zprávy z 11. 9. 2007, 12. 9. 2007 a 14. 5. 2008 prokazují nejlépe jeho faktický zdravotní stav.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí krajského soudu vyplývá, že krajský soud vycházel ze dvou posudků PK MPSV, přičemž oba tyto posudky shodně dospěly k závěru, že pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele z důvodů jeho postižení páteře nedosahuje 66 %, potřebných pro získání plného invalidního důchodu. Ke stabilizaci zdravotního stavu žalobce došlo spontánně v období od roku 2004 do vyšetření magnetickou rezonancí a rentgenem v roce 2007, od kdy je stěžovatel schopen fyzicky lehké práce bez přetěžování páteře. Onemocnění průduškovým astmatem a alergickou rhinokonjunktivitidou je jen lehkého stupně a není důvodem k přiznání žádného stupně invalidity. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že v daném případě byl zákonným způsobem zjištěn u stěžovatele pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 50 %, tedy méně než o 66 %, jak vyžaduje zákon o důchodovém pojištění v § 39 odst. 1. Podmínky pro vznik nároku na plný invalidní důchod dle § 38 zákona o důchodovém pojištění tedy nebyly u stěžovatele splněny, a proto žalobu zamítl.

Nejvyšší správní soud konstatuje z obsahu spisu, že krajský soud vyžádal od PK MPSV posouzení zdravotního stavu stěžovatele i s přihlédnutím k tomu, zda, kdy a v jakém směru došlo ke zlepšení ve srovnání s dřívějšími nálezy a ke stabilizaci zdravotního stavu žalobce, případně o vysvětlení, v čem spočívalo dřívější posudkové nadhodnocení. PK MPSV tedy vypracovala dne 5. 12. 2008 posudek, kterým konstatovala, že stěžovatel byl k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované částečně invalidní, nikoli však plně invalidní, neboť nedosahoval 66 % dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, odpovídajících plné invaliditě a nešlo v jeho případě ani o schopnost vykonávat pro zdravotní postižení soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek. V tomto posudku byly citovány a zhodnoceny lékařské nálezy, které stěžovatel předložil, a to nález obdobního lékaře MUDr. S. ze dne 22. 5. 2008, neurochirurgický nález MUDr. K. z 11. 9. 2007, neurochirurgický nález MUDr. K., PhD. z 14. 5. 2008, alergologický nález MUDr. H. z 12. 9. 2007 a 11. 2. 2008. V posudku PK MPSV konstatovala, že zdravotní stav

posuzovaného považuje i nadále za dlouhodobě nepříznivý a za rozhodující příčinu tohoto stavu považuje postižení páteře. Pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti na základě dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu PK MPSV hodnotí podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. ve znění platném k datu vydání napadeného správního rozhodnutí podle kapitoly XV oddíl F, položka 3, písm. b), kde je stanoveno procentní rozmezí 30 - 50 %. Písm. c) uvedené položky komise k hodnocení nepoužila, protože nejsou naplněny požadované podmínky. Z procentního rozmezí ohodnocení zdravotního stavu přiznala PK MPSV horní hranici rozmezí, tedy 50 %, čímž zohlednila i ostatní onemocnění posuzovaného, která sama o sobě nemají podstatný vliv na jeho pracovní potenciál. PK MPSV v posudku z 5. 12. 2008 konstatovala, že je stěžovatel při zachovaném pracovním potenciálu schopen fyzicky lehké práce bez přetěžování páteře manipulací s těžkými břemeny a setrváváním ve vynucených polohách, v suchém a klimaticky stálém prostředí s vyloučením prostředí prašného a s obecně dráždivými výpary.

V průběhu ústního jednání před krajským soudem, které se uskutečnilo dne 23. 1. 2009, stěžovatel konstatoval, že podle jeho názoru nebylo provedeno vyšetření před PK MPSV kvalifikovaným způsobem a že nepovažuje přístup PK MPSV za objektivní, neboť spadá do resortu ministerstva práce a sociálních věcí stejně jako orgán, který vydal napadené rozhodnutí. Dále stěžovatel poukázal na to, že kromě problémů s páteří trpí i astmatem. Krajský soud se opakovaně obrátil na PK MPSV a vyžádal doplnění posudku ze dne 5. 12. 2008 se zaměřením na odstranění nejasnosti ohledně vlivu onemocnění plic žalobce ve vztahu k jeho povolání zedníka.

Nově vyžádaný posudek PK MPSV z 13. 3. 2009 uvádí, že průduškové astma a alergická rhinokonjunktivitida jsou jen lehkého stupně, posuzovaný i přes opakovaný zákaz stále kouří. Případné epizody zhoršení tohoto onemocnění lze řešit úpravou medikace při eventuální krátkodobé pracovní neschopnosti.

Nejvyšší správní soud posoudil podanou kasační stížnost a dospěl k závěru, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl v souladu s § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo, a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.).

Důvodnost kasační stížnosti pak Nejvyšší správní soud posoudil v rozsahu kasačních důvodů stěžovatelem uplatněných. Přestože stěžovatel výslovně důvody, které v kasační stížnosti uvádí, nepodřadil pod zákonné důvody pro podání kasační stížnosti zakotvené v § 103 odst. 1 s. ř. s., nemá to vliv na projednatelnost jeho podání. Nejvyšší správní soud již dříve ve svém rozsudku ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publikovaném pod č. 161/2004 Sb. NSS uvedl, že *„pokud ze znění kasační stížnosti vyplývají důvody seznatelné a podřaditelné pod zákonné kasační důvody, není rozhodující, že stěžovatel své důvody nepodřadí jednotlivým zákonným ustanovením, či tak učiní nepřesně. Pokud je v kasační stížnosti uvedeno, jaké konkrétní vady v řízení či v úsudku se měl soud dopustit a z čeho to stěžovatel dovozuje, kasační stížnost obстоjí“*. Nejvyšší správní soud má za to, že stěžovatel uplatňuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., neboť namítá, že správní orgán i soud nesprávně postupoval při zjišťování jeho zdravotního stavu a z toho důvodu posoudil zdravotní stav stěžovatele v rozporu se zákonem.

Nejvyšší správní soud pro tyto důvody kasační stížnost shledává přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tvrzením stěžovatele, že žalovaná i krajský soud nevzali dostatečně v úvahu kombinaci zdravotních komplikací, která má v jeho případě zásadní význam a že mu měl být přiznán invalidní důchod, protože je schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek (§ 39 odst. 1 písm. b/ zákona o důchodovém pojištění). Stěžovatel upozornil také na to, že prostřednictvím příslušného úřadu práce přiměřené zaměstnání ani po několika letech nenalezl. K tomu Nejvyšší správní soud poukazuje na závěry obou posudků PK MPSV, které posuzovaly obě podmínky konstatování plné invalidity a i druhou ze zákonných podmínek (schopnost výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek) vyloučily. Rovněž odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu se vypořádává s oběma podmínkami konstatování plné invalidity. PK MPSV zohlednila i další onemocnění stěžovatele, když mu stanovila pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti na horní hranici vyhláškou předvídaného bodového rozpětí, což odůvodnila právě přihlédnutím k dalším onemocněním stěžovatele.

Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítl, že měl soud či žalovaný zohlednit jím předložené lékařské zprávy z 11. 9. 2007, 12. 9. 2007 a 14. 5. 2008. K tomu Nejvyšší soud konstatuje, že všechny tyto lékařské zprávy, předložené stěžovatelem, byly konstatovány a zhodnoceny v posudku PK MPSV ze dne 5. 12. 2008, není tudíž možné tvrdit, že by je soud nezohlednil, když vycházel ze závěrů předmětného posudku. Posudky PK MPSV, předložené v posuzovaném případě, tedy naplňují požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na posudky posudkových komisí, spočívající v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník soudního řízení uplatňující nárok na důchod podmíněný dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem, jakož i v tom, zda podaný posudek obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro soud, který nemá a ani nemůže mít odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity (ať plné či částečné) závisí především.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se krajský soud v napadeném rozsudku nedopustil pochybení, pro něž by bylo na místě tento rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalované rovněž právo na náhradu nákladů nenáleží, neboť přiznání nákladů řízení správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění je podle § 60 odst. 2 s. ř. s. vyloučeno. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalovaná, přestože měla ve věci plný úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovateli byla usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, ze dne 14. 7. 2009, č. j. 62 Cad 36/2008 - 59, ustanovena pro řízení o kasační stížnosti

zástupkyně JUDr. Lenka Zrnovská. Té Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu za dva úkony právní služby spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a v sepsání písemného podání soudu týkajícího se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném k datu provedení úkonu. Výše odměny za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bod 2. ve spojení s § 9 odst. 2 a 3 písm. f) advokátního tarifu 500 Kč, za dva úkony tedy 1000 Kč. Dále náleží ustanovené zástupkyni stěžovatele paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, za dva úkony tedy 600 Kč. Celkem Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené zástupkyni na odměně za zastupování a náhradě hotových výdajů 1600 Kč. Protože je ustanovená zástupkyně plátcem daně z přidané hodnoty, náleží jí rovněž podle § 35 odst. 8 s. ř. s. částka, kterou je z přiznané odměny na této dani povinna odvést. Celkem tedy ustanovené zástupkyni náleží 1920 Kč. Pro zaplacení odměny soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. února 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu